राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रात
क्षेत्रविकास कार्यक्रम राबविण्यासाठी अनुदान
वितरित करण्यास मंजुरीबाबत सन २०२२-२३.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्यांक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : नाक्षेवि -२०२२/प्र.क्र.१४४/का.९,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. २७ फेब्रुवारी, २०२३

संदर्भ :- १) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.७६/का.९ दि. १८ जून, २०१५.
२) शासन पूरकपत्र, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.५/का-९ दि. ९ मार्च, २०१६.
३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं - २०२२/ प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. ०४ एप्रिल २०२२.
४) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.नाक्षेवि २०२३ प्र.क्र.७/का-९ दि.१८ जानेवारी,२०२३.
५) शासन निर्णय,अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.नाक्षेवि २०२३ प्र.क्र.१४४/का-९ दि.२४ जानेवारी,२०२३.
६) शासन निर्णय,अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.नाक्षेवि २०२३ प्र.क्र.१४४/का-९ दि.०६ फेब्रुवारी, २०२३

प्रस्तावना :-

अल्पसंख्याक विकास विभागाने सन २००८-०९ या वर्षापासून राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रांकरिता क्षेत्रविकास कार्यक्रम कार्यान्वित केला असून उपरोक्त संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये ही योजना सन २०१५-१६ या वर्षात राबविण्यास मंजुरी देण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र.२ येथील शासन पूरकपत्रान्वये, दि.१८जून,२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील योजनेची कार्यपध्दती या शीर्षाखाली परिच्छेद (ब) (iii) च्या पुढे परिच्छेद दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेतला आहे. त्यानुसार मा.खासदार, मा.आमदार व अन्य मा.लोकप्रतिनिधी यांच्या प्रस्तावांना महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायत हद्दीमध्ये कामाच्या संख्येची मर्यादा एकापेक्षा जास्त परंतू प्रति काम प्रति वर्षी महानगरपालिकेस कमाल रु. ४० लक्ष, "अ" वर्ग नगरपालिकेस कमाल रु. ३० लक्ष, “ब" व रु.२० लक्ष "क" वर्ग नगर पंचायतींना असू शकेल, अशी तरतूद आहे. मा. खासदार व आमदार व जिल्हाधिकारी यांच्याकडून महानगरपालिका / नगरपालिका / नगरपंचायत / म्हाडा/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडून प्राप्त प्रस्तावांना मंजूरी देऊन सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पिय तरतूदीपैकी उपलब्ध तरतूदीमधून निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्र विकास योजनेकरिता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात रु.७०,००,००,०००/- (अक्षरी रू. सत्तर कोटी फक्त) एवढा निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. वित्त विभाग शासन निर्णय दि.०४/०४/२०२२ मधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात या योजनेकरिता अर्थसंकल्पित निधीपैकी ६०% च्या मर्यादेत निधी वितरीत करण्यास परवानगी दिली आहे. त्यानुसार वित्त विभागाने या योजनेअंतर्गत अर्थसंकल्पित केलेल्या रु.७०.०० कोटी निधीपैकी ६०% च्या प्रमाणात रु.४२.०० कोटी एवढा निधी बिम्स प्रणालीवर वितरणासाठी उपलब्ध करून दिला आहे.

२. सन २०२२-२३ च्या अर्थसंकल्पीत उपलब्ध तरतूदीपैकी अनुदान वितरीत करण्यासाठी शासनाची मान्यता प्राप्त झालेली आहे. त्यानुसार संदर्भ क्र.४ दि.१८ जानेवारी,२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध निधीपैकी रु.५०.०० लक्ष तर संदर्भ क्र.५ दि. २४ जानेवारी,२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१२.७५ कोटी व संदर्भ क्र.६ दिनांक ६ फेब्रुवारी २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये रू.५.२५ कोटी असे एकूण रु.१८.५० कोटी एवढा निधी वितरीत करण्यात आला आहे. त्यानुसार उपलब्ध रु.४२.०० कोटी मधून रु.१८.५० कोटी वजा जाता रु.२३.५० कोटी एवढा निधी शिल्लक आहे.

३. सदर शिल्लक निधीमधून मा.मंत्री/ राज्यमंत्री/ खासदार/ आमदार तसेच जिल्हाधिकारी यांच्याकडून शासनास प्राप्त झालेल्या महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायत हद्दीमध्ये विकास कामांच्या प्रस्तावांना शासन मान्यता प्राप्त झाली असून या शासन निर्णयासोबतच्या **परिशिष्ट-"अ"** मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे **एकूण रु.६,००,०००,००/- (अक्षरी रुपये सहा कोटी फक्त)** एवढा निधी मंजूर करण्यात येत आहे. सदर निधी संबधित महानगरपालिका/ म्हाडा/ नगरपालिका/ नगर पंचायत/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग ज्या जिल्हयांमध्ये स्थित आहेत, त्या जिल्हयांचे जिल्हाधिकारी, यांना स्वाधीन करण्यात येत आहे.

४. संबंधित महानगरपालिका/ म्हाडा/ नगरपालिका/ नगरपंचायतीं/ सार्वजनिक बांधकाम विभागांना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान वितरित करण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी, नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील. **परिशिष्ट -"अ"** मध्ये दर्शविलेली कामे इतर योजनेतून करण्यात आलेली नाहीत, याची शहानिशा व खातरजमा संबधित जिल्हाधिकारी यांनी करावी व जर सदर काम इतर योजनेतून मंजूर केले असल्यास, त्या बदल्यात सदर योजनेतील इतर काम मंजूर निधीच्या मर्यादेत राहून बदल करण्याचे अधिकार संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना राहतील. उपरोक्त कामाच्या बदल्यात सदर योजनेतील इतर काम करणे शक्य नसल्यास त्यासाठी वितरीत केलेला निधी शासनाच्या कोषागारात तात्काळ जमा करण्यात यावा. तसेच संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी उपरोक्त कामांचे अंदाजपत्रक बांधकाम विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावे.

याबाबतची सर्व कागदपत्रे शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही संबधित जिल्हाधिकारी यांनी करावी. त्यानंतर त्यांना प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात यावी व निधी संबंधित महानगरपालिका / म्हाडा/ नगरपालिका / नगरपंचायत / सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना सुपूर्द करण्यात यावा. तसेच सदर कामे महानगरपालिका / म्हाडा / नगरपालिका / नगरपंचायतीच्यां बांधकाम विभागामार्फत रितसर करुन घेण्यात यावीत.

५. राज्यातील महानगरपालिका /नगरपालिका/नगरपंचायतींनी मागणी केल्यानुसार ज्या विवक्षित प्रयोजनासाठी निधि मंजूर करण्यात आला आहे, केवळ त्याच प्रयोजनासाठी संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका / नगरपंचायतींना निधी खर्ची टाकणे अनिवार्य आहे. संबधित जिल्हाधिकाऱ्यांकडून अनुदान वितरित करण्यात आल्यानंतर संबंधित महानगरपालिका/ म्हाडा/ नगरपालिका/ नगरपंचायतीं/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना सहा महिन्यांच्या कालावधीत प्रस्तावात नमूद केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्रे या शासन निर्णयाच्या **परिशिष्ट "ब"** मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात जिल्हाधिकाऱ्यांनी अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे आवश्यक आहे. अल्पसंख्याक नागरी क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील महानगरपालिका/म्हाडा/ नगरपालिका/नगरपंचायतीं/सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनी हाती घेतलेल्या विकासकामांच्या प्रगतीबाबत संनियंत्रण करुन त्याबाबतचा अहवाल संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी शासनास सादर करावा.

६. या योजनेंतर्गत होणारा खर्च " मागणी क्र. झेडई-१, मुख्यलेखाशिर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (०७) अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रात क्षेत्रविकास योजनेकरिता सहायक अनुदान (कार्यक्रम) (२२३५-ए-१३१) ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या वर्षाकरिता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

७. “शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका -१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ३ येथील वित्त विभागाच्या दि.४ एप्रिल,२०२२ चा शासन निर्णय व त्यासोबतच्या परिशिष्टामधील मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०२२७१७२३०१३३१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL

Digitally signed by SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL
DN: CN = SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = MINORITIES DEVELOPMENT DEPARTMENT
Date: 2023.02.27 17:28:33 +05'30'

(सारंगकुमार पाटील)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
४. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग,
५. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
६. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा) , मुंबई / नागपूर,
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
९. संबंधित विभागीय आयुक्त,
१०.आयुक्त, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
११.संबंधित जिल्हाधिकारी,
१२.आयुक्त, संबंधित महानगरपालिका,
१३.मुख्याधिकारी, संबंधित नगरपालिका,
१४.मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अल्पसंख्याक विकास) यांचे खाजगी सचिव,
१५.सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
१६.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी),
१७.निवडनस्ती (का-९).

शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि-२०२२/प्र.क्र.१४४/का-९, दि. २७ फेब्रुवारी, २०२३

परिशिष्ट "अ"

अ. क्र.	जिल्हा	म.न.पा. /न.पा./ न.प.	क्रमांक	कामाचे नाव	मंजूर निधी (लाखात)
१	मुंबई उपनगर	मुंबई	१	लाला पठाण चाळ, केतकीपाडा, दहिसर (पूर्व) येथे गटार बांधणे व लादीकरण करणे	२०.००
			२	गफुर टाळ, गणेश मंदीराजवळ, केतकीपाडा, दहिसर (पूर्व) येथे गटार बांधणे व लादीकरण करणे	२०.००
			३	करीम चाळ, दामूनगर, कांदिवली (पूर्व)येथे गटार बांधणे व लादीकरण करणे	१५.००
			४	चौधरी कंपाऊंड, घरटनपाडा रोड नं २, दहिसर (पूर्व) येथे गटार बांधणे व लादीकरण करणे	२०.००
			५	आय प्लॉंट जवळ, सांताक्रुझ पश्चिम येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	२०.००
			६	दौलतनगर जवळ, सांताक्रुझ पश्चिम येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	१०.००
			७	शास्त्रीनगर जवळ, सांताक्रुझ पश्चिम येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	१०.००
			८	खिरा नगर जवळ, सांताक्रुझ पश्चिम येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	२०.००
			९	ग्रीन पार्क जवळ, साने गुरुजी मार्ग, सांताक्रुझ पश्चिम येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	१०.००
			१०	शौकत मंजिल जवळ,जुना खार, खार पश्चिम, येथे ड्रेनेज व पॅसेज करणे	५.००
				मुंबई उपनगर जिल्हा एकूण	**१५०.००**
२.	ठाणे	ठाणे	११	श्री.मोझेज पिटर,गोशाळा मार्ग मुलुंड पश्चिम जवळ गटार व पायवाट बनविणे	२५.००
			१२	सज्जनवाडी मित्र मंडळ मिठागर रोड, अयाप्पा मंदीर मुलूंड पूर्व जवळ बोअरवेल व सुशोभिकरण करणे	२५.००
			१३	मिठागर मनपा शाळेसमोर मिठागर रोड मुलुंड पूर्व जवळ बोअरवेल व सुशोभीकरण करणे	२५.००
		कल्याण - डोंबिवली	१४	प्रभाग क्र.२९ मधील डायघर गाव येथे पत्राचाळ नंदलाल घरापासून मोहम्मद घरापर्यंत गटार करणे.	२५.००
			१५	प्रभाग क्र.२९ मधील डायघर गाव येथील अमीर खान ते अमित यादव पर्यंत रस्त्याचे नुतनीकरण करणे	२५.००

			१६	प्रभाग क्र.२९ मधील डायघर गाव पत्राचाळ अब्दुल खलिल घर ते रेश्मा घरापर्यंत गटार व पायवाटांचे काँक्रिटीकरण करणे	२५.००
		ठाणे	१७	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत गटार पायवाटा बनविणे टप्पा क्र.१	१०.००
			१८	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत गटार पायवाटा बनविणे टप्पा क्र.२	१०.००
			१९	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत गटार पायवाटा बनविणे टप्पा क्र.३	१०.००
			२०	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत गटार पायवाटा बनविणे टप्पा क्र.४	१०.००
			२१	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत विविध विकास कामे करणे टप्पा क्र.१	१०.००
			२२	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत विविध विकास कामे करणे टप्पा क्र.२	१०.००
			२३	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत विविध विकास कामे करणे टप्पा क्र.३	१०.००
			२४	कासारवडवली मोहल्ला येथील अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये अंतर्गत रस्ते सिमेंट काँक्रीटकरण करणे टप्पा क्र.१	५.००
				ठाणे जिल्हा एकूण	**२२५.००**
३.	अकोला	अकोला	२५	प्रभाग क्र.११ फतेह चौक ते ताजनापेठ मोठ्या मस्जिद पर्यंत रस्ता डांबरीकरण करणे.	४०.००
			२६	प्रभाग क्र.१२ राधाकिसन प्लॉट येथील श्री.बियाणी ते जैन भवन ते मुख्य सिमेंट रस्त्यापर्यंत रस्ता डांबरीकरण करणे	३५.००
				अकोला जिल्हा एकूण	**७५.००**
४.	सांगली	सांगली	२७	हजरत पीर खाँजा शमशोद्दीन मिरासाहेब दर्गा सुशोभिकरण व भक्तनिवास रेन वॉटर हार्वेस्टिंगसह बांधणे	७५.००

				सांगली जिल्हा एकूण	**७५.००**
५.	जळगाव	जळगाव	२८	प्रभाग क्र.२ अंतर्गत शिवाजी नगर येथील ख्रिश्चन समाज दफनभूमी सुशोभीकरण करणे	७५.००
				जळगाव जिल्हा एकूण	**७५.००**
				एकूण	६००.००
				अक्षरी रुपये एकूण सहा कोटी फक्त	

SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL

Digitally signed by SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL
DN: CN = SARANGKUMAR VASANTRAO PATIL, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = MINORITIES DEVELOPMENT DEPARTMENT
Date: 2023.02.27 17:28:50 +05'30'

(सारंगकुमार पाटील)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय,अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. नाक्षेवि २०२३/प्र.क्र.१४४/का.९, दि. २७ फेब्रुवारी, २०२३

परिशिष्ट - "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रांसाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, **क्र. नाक्षेवि-२०२३/प्र.क्र.१४४/का.९, दि. फेब्रुवारी,२०२३.** अन्वये वितरीत केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष / अटींनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पुर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधीचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज /अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

आयुक्त, महानगरपालिका / मुख्याधिकारी, नगरपालिका यांची स्वाक्षरी	संबंधित महानगरपालिका / नगरपालिका ज्या जिल्हयात स्थित आहेत त्या जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

****